

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА СУМСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
I – III СТУПЕНІВ № 8 СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

НАКАЗ

31.08.2023

м.Суми

№ 147

Про роботу щодо формування у школярів ціннісних життєвих навичок, профілактики булінгу, (цькування), кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми в 2023/2024 навчальному році

На виконання наказу Управління освіти і науки «Про роботу щодо формування у школярів ціннісних життєвих навичок, національно-патріотичного виховання, профілактики булінгу, (цькування), кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми в 2023/2024 навчальному році», Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації від 23.11.2016 № 700-ОД «Про затвердження Плану заходів щодо профілактики правопорушень серед дітей та учнівської молоді», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорсткого поводження», з метою здійснення профілактичної роботи з попередження правопорушень, негативних звичок та проявів в учнівському середовищі

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити план заходів на 2023/2024 навчальний рік, спрямованих на запобігання та протидію домашньому насильству, торгівлі людьми та булінгу (додаток 1).
2. Затвердити алгоритм дій у разі виявлення ознак чи фактів, що можуть вказувати на вчинення насильства щодо дитини (додаток 2).
3. Затвердити форму для реєстрації проведення інформування працівників, які контактують з дітьми про захист дітей від усіх форм насильства та жорсткого поводження (додаток 3)
4. Класним керівникам 2-10 класів, соціальному педагогу та педагогу-організатору:

4.1. Ураховувати при організації виховного процесу лист Міністерства освіти і науки України від 24.08.2023 року № 1/12702-23 "Деякі питання організації виховного процесу у 2023/2024 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок».

4.2. Продовжити роботу з попередження правопорушень, негативних проявів та звичок у школярів, запобігання булінгу, профілактики насильства, наркоманії протидії людьми шляхом проведення просвітницьких заходів превентивного спрямування.

4.3. Здійснювати щоквартально аналіз стану злочинності, профілактичної роботи щодо запобігання скоєння учнями злочинів та правопорушень, продовжити вивчення причин та умов, що сприяють скоєнню злочинів, поширенню наркомани, алкоголізму та тютюнопаління, уживати рішучих заходів щодо їх викорінення.

4.4. Забезпечити системну індивідуальну роботу з учнями, які опинились у складних життєвих обставинах, учнями, які перебувають на профілактичному обліку в секторі ювенальної превенції Сумського відділу поліції, Управлінні «Служба у справах дітей» Сумської міської ради; проводити заходи превентивного спрямування зі школярами, схильними до тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії.

4.5. Здійснювати постійний контроль за станом відвідування школярами закладів освіти, систематично аналізувати означене питання на нарадах, методичному об'єднанні класних керівників, висвітлювати в наказах по школі.

4.6. Проводити правову пропаганду серед учнівської молоді через систему виховних заходів шляхом проведення місячників та тижнів правових знань.

4.7. Проводити інформаційно-просвітницькі заходи (тренінги, презентації та інші заходи, зокрема за участю представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадськості), спрямовані на формування в учасників освітнього процесу культури недискримінаційної, ненасильницької, безконфліктної комунікації, здорового та безпечного способу життя, навичок збереження власного життя та здоров'я, а також запобігання небезпечній поведінці.

4.8. Приділити увагу навчанню учнів щодо безпеки під час використання інформаційно-комунікаційних технологій та інших медійних засобів, навичок безпечної поведінки в Інтернеті.

4.9. Передбачити у планах роботи закладів освіти заходи щодо національно-патріотичного виховання учасників освітнього процесу.

4.10. Висвітлювати питання стану виховної роботи на нарадах при директору, при заступнику директора, на засіданнях педагогічних рад, методичних об'єднань класних керівників, на вебсайтах закладів тощо.

5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

 Ніна ЩЕРБАНЬ

Виконавець
Аліна БІЛОУС

**План заходів
з попередження негативних проявів, запобігання булінгу, профілактики насильства в
учнівському середовищі, торгівлі людьми
Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 8
Сумської міської ради
на 2023/2024 навчальний рік**

№	Назва заходу	Термін проведення	Класи	Відповідальний
1.	Провести в закладі заходи до дня протидії булінгу	18 вересень	Учасники ОП	Соціальний педагог, класні керівники
2.	Обговорення питання протидії булінгу на батьківських зборах	Вересень	Батьки	Класні керівники
3.	Засідання методичного об'єднання класних керівників на тему «Протидія булінгу в учнівському колективі»	Жовтень	Класні керівники	Соціальний педагог
4.	Опитування дитини, яка стала жертвою насильства	За потребою	діти, які стали жертвами насильства	Практичний психолог
5.	Консультація первинна «Захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження (види, алгоритм дій)»	(початкове) при прийнятті на роботу	педагогічні працівники, тех. персонал	Адміністрація, психологічна служба
6.	Круглий стіл для батьків «Поговоримо про булінг та кібербулінг»	Грудень, травень	Батьки	Класні керівники
7.	Відеолекторії з теми „Торгівля людьми, насильство в сім'ї – злочин проти людини”	Листопад	5-10	Класні керівники, соціальний педагог
8.	Тренінгове заняття «Профілактика булінгу в учнівському середовищі»	Грудень	5-10	Практичний психолог
9.	Години спілкування на тему «Кібербулінг»	Протягом року	9-10	Класні керівники
10.	Перегляд відео презентацій «Булінг в школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг або агресія в інтернеті. Спосіб розпізнання і захист дитини»	Протягом року	5-10	Класні керівники
11.	Групова консультація «Насилля над дітьми: види, прояви, алгоритм дій»	два рази на рік	педагогічні працівники, тех. персонал	Адміністрація, психологічна служба
12.	Розробка пам'ятки «Маркери булінгу»	Жовтень	Педагогічний колектив	Соціальний педагог
13.	Розробити поради «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Упродовж року	Класні керівники	Практичний психолог

			2 – 10	
14.	Контроль стану попередження випадків булінгу, насильства	Квітень	Класні керівники 2 – 10	Янчук О.В., заступник директора з НВР
15.	Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	Березень	Педагогічний колектив	Практичний психолог
16.	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню	Упродовж року	Педагогічний колектив	Янчук О.В., заступник директора з НВР
17.	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	Упродовж року	Учні 2-4 класів	Класні керівники 2-4
18.	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, інтерактивних занять	Упродовж року	Учні 2-10 класів	Класні керівники 2-10 класів
19.	Перегляд кінострічок відповідної спрямованості	Упродовж року	Учні 5 – 10 класів	Класні керівники
20.	Проведення заходів в рамках тематичного тижня «Тиждень Толерантності» (за окремим планом)	Листопад	Учні 2-10 класів	Соціальний педагог, класні керівники 2-10 класів
21.	Діагностика стану психологічного клімату класу	Листопад-грудень	Учні 2-10 класів	Психологічна служба
22.	Спостереження під час навчального процесу, позаурочний час	Листопад-грудень	Учні 2-10 класів	Психологічна служба
23.	Консультаційна робота з учасниками освітнього процесу	Листопад-грудень	Учні 2-10 класів	Психологічна служба
24.	Розробити поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини, про різновиди насильства	Січень	Батьки	Психологічна служба
25.	Інформаційна робота через інтернет-сторінки	Упродовж року	Учасники освітнього процесу	Психологічна служба
26.	Консультпункт «Скринька добра»	Постійно	Учасники освітнього процесу	Психологічна служба
27.	Проведення заходів для припинення домашнього насильства та надання допомоги постраждалим особам з урахуванням результатів оцінки ризиків	у разі виявлення жертви насилля	Учасники освітнього процесу	Адміністрація, психологічна служба, медична сестра

**Алгоритм дій у разі виявлення ознак чи фактів,
що можуть вказувати на вчинення домашнього насильства щодо дитини**

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчиняла домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»

Особа	Покрокові дії
<p>Нормативно-правові акти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» - Закон України «Про освіту» <ul style="list-style-type: none"> – Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» – Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами» – Лист Міністерства освіти і науки України від 30.10.2018 № 1/9-656 «Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей» 	
<p>Керівник закладу освіти</p>	<p>Забезпечує реалізацію в закладі освіти заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення з учасниками освітнього процесу виховної роботи з протидії та запобігання насильству; • здійснення з учасниками освітнього процесу інформаційно-просвітницьких заходів з питань запобігання та протидії насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей; • організацію роботи практичного психолога, соціального педагога з постраждалими дітьми; • визначення уповноваженого спеціаліста з числа працівників закладу для проведення невідкладних заходів реагування в разі виявлення фактів насильства та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи, інших осіб.
<p>Уповноважена особа, що здійснює невідкладні заходи реагування в разі виявлення фактів насильства та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Інформує керівника закладу про ситуацію насильства або загрозу його вчинення. • Протягом доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти інформує уповноважений підрозділ органу Національної поліції та службу у справах дітей (у випадку, коли

<p>осіб</p>	<p>постраждалою особою та/або кривдником є дитина).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). • Фіксує необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства. • Повідомляє працівників психологічної служби закладу освіти. • У разі виникнення підозри щодо домашнього насильства або реальної загрози його вчинення, зустрічається з дитиною, стосовно якої є інформація, намагається розговорити, встановити контакт, довірливі стосунки, надає емоційну підтримку. • Якщо в процесі розмови дитина підтверджує факт насильства щодо неї, з'ясовує терміни подій, які відбулися з дитиною, та можливості отримати їх опис.
<p>Практичний соціальний педагог, психолог,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>При отриманні інформації/повідомлення та/або у ситуації особистого виявлення факту домашнього насильства або загрози його вчинення передає інформацію для подальшого реагування керівнику закладу або уповноваженій особі.</i> • Забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). <p>Може провести первинне опитування дитини. Не залишає дитину наодинці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечує психологічний супровід та соціально-педагогічний патронаж в системі освіти з дітьми та їх батьками; проведення з батьками та іншими учасниками освітнього процесу роз'яснювальної та виховної роботи із запобігання, протидії негативним наслідкам домашнього насильства. • Бере участь (у разі необхідності) в оцінці рівня безпеки, у проведенні оцінки потреб дитини та в роботі мультидисциплінарної команди виконавчого комітету міста/району/ОТГ з надання соціальних послуг дитині з родиною (за погодженням з керівником закладу).
<p>Класний керівник</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>При отриманні інформації/повідомлення та/або у ситуації особистого виявлення факту домашнього насильства або загрози його вчинення передає інформацію для подальшого реагування керівнику закладу або уповноваженій особі.</i> • Забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). <p>Може провести первинне опитування дитини. Не залишає дитину наодинці. Може поспілкуватись з постраждалою</p>

	<p>дитиною, дотримуючись алгоритму ведення діалогу з дитиною, яка потрапила в ситуацію насильства або загрозу його вчинення.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечує організацію роботи в системі освіти з дітьми та їх батьками; проведення з батьками та іншими учасниками освітнього процесу роз'яснювальної та виховної роботи із запобігання, протидії негативним наслідкам домашнього насильства.
Вчитель-предметник	<ul style="list-style-type: none"> • При отриманні інформації/повідомлення та/або у ситуації особистого виявлення випадку домашнього насильства або загрози його вчинення передає інформацію для подальшого реагування керівнику закладу або уповноваженій особі. • Забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). Не залишає дитину наодинці. • може поспілкуватись з постраждалою дитиною, дотримуючись алгоритму ведення діалогу з дитиною, яка потрапила в ситуацію насильства або загрозу його вчинення.
Медичний персонал закладу освіти	<ul style="list-style-type: none"> • При отриманні інформації/повідомлення та/або у ситуації особистого виявлення випадку домашнього насильства або загрози його вчинення передає інформацію для подальшого реагування керівнику закладу або уповноваженій особі; • Надає невідкладну медичну допомогу (за необхідності). Може провести первинне опитування дитини. Не залишає дитину наодинці.
Обслуговуючий персонал закладу освіти	<ul style="list-style-type: none"> • При отриманні інформації/повідомлення та/або у ситуації особистого виявлення випадку домашнього насильства або загрози його вчинення передає інформацію для подальшого реагування керівнику закладу або уповноваженій особі. • Забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). Не залишає дитину наодинці.
Дитина постраждала	<ul style="list-style-type: none"> • Звертається до керівника закладу або уповноваженої особи, або працівника закладу освіти, якому довіряє. • Або/та звертається для подальшого реагування до будь-якого суб'єкта, що здійснює заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству (наприклад, до органів Національної поліції, служби у справах дітей, суду, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, центрів з надання безкоштовної вторинної правової допомоги, загальних чи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб).

<p>Батьки постраждалої дитини</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечують надання дитині екстреної медичної допомоги (у разі потреби). • Звертаються для подальшого реагування до керівника закладу або уповноваженої особи, або працівника закладу освіти, якому довіряє. • Або/та звертаються для подальшого реагування до будь-якого суб'єкта, що здійснює заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству (наприклад, до органів Національної поліції, служби у справах дітей, суду, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, загальних чи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб тощо).
<p>Інші особи, яким стало відомо про випадок домашнього насильства</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Звертаються для подальшого реагування до керівника закладу або уповноваженої особи, або працівника закладу освіти. • Забезпечують організацію надання медичної допомоги (у разі потреби). Не залишають дитину наодинці. • Передають інформацію суб'єктам, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству (наприклад, органам Національної поліції, службі у справах дітей, суду, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування тощо).